

	FASE 0. LATIJN	FASE 1. CLASSICUS	FASE 2. THEOLOOG	FASE 3. NEERLANDICA
1	<i>Qui meminit debiti sui, sententiaequae apostolicae, qua dictum est: 'Nemini quidquam debeatis, nisi ut inuicem diligatis,'¹ seipsum debet ad reddendum ipse compellere.</i>	Degene, die zich zijn schuld herinnert, en [die zich] de uitspraak van de apostel [herinnert], waarin is gezegd: 'Moge u niemand iets schuldig zijn, tenzij dat u elkaar liefhebt,' moet zichzelf ertoe dwingen om [zijn schuld] terug te betalen.	Wie aan zijn schulden denkt, en tegelijk aan de woorden van de apostel, waarin die zegt: 'Wees elkaar niets schuldig, behalve liefde,' moet zich ertoe zetten om zijn schulden terug te betalen.	Wie aan zijn schuld denkt, moet zichzelf altijd dwingen om die terug te betalen. Zegt de apostel Paulus niet: 'Wees elkaar niets schuldig, behalve liefde'?
2	<i>Et re uera, quantolibet fremitu debitoribus exactorum terror incumbat, multo uehementius exigit caritas, quae aufert exactione pondus timoris et uerecundiae maius imponit.</i>	En inderdaad, met hoeveel gemor de schrik voor de inners zich ook op de schuldenaren neerlegt, veel heviger eist het de liefde, die het gewicht van de angst van de inning afhaalt en er het grotere [gewicht] van de schaamte oplegt.	En inderdaad, hoe zwaar de angst voor de ontvanger ook op de schuldenaar drukt, de liefde drukt nog veel zwaarder op hem, de liefde, die weliswaar de druk van de angst wegneemt, maar er de druk van de schaamte voor in de plaats brengt.	Maar ja, de angst voor de ontvanger hangt als een donderwolk boven de schuldenaar. Is dat al heel bedreigend, wat de liefde doet, is nog veel bedreigender. Die bevrijdt de schuldenaar van zijn angst, maar geeft hem er vervolgens schaamte voor terug.
3	<i>Memini me fuisse pollicitum caritati uestrae, aduersus manichaeorum stultas perniciosasque calumnias, quibus Veteri Testamento insidiantur, responsionem per nos non defuturam, quantum Dominus donare dignatur.</i>	Ik herinner me, dat ik uwe liefde heb beloofd, dat op de dwaze en verderfe-lijke schimpscheu-ten van de Manicheeërs, waarmee die het Oude Testament belagen, een antwoord van onze kant niet zou ontbreken, voorzover de Heer zich verwaardigt om het te geven.	Ik bedenk, geliefden, dat ik u heb beloofd, dat mijn reactie op de dwaze en verderfelijke beschuldigingen van de manicheeërs, waarmee ze het Oude Testament bestoken, zeker niet achterwege zou blijven, voorzover de Heer me die zou ingeven.	Ik herinner me, dat ik u, geliefde broeders en zusters, een antwoord van mijn kant heb beloofd op de dwaze en verderfelijke aantijgingen van de manicheeërs, waarmee ze het op het Oude Testament hebben voorzien. Het zal niet uitblijven, als de Heer tenminste zo goed is om het mij te schenken.
4	<i>Aduertite igitur, et uidete laqueos serpentinos, atque inde subtracta iugo Christi colla supponite.</i>	Let dus op en zie de valstrikken van de slang. En leg uw nekken, daar uitgetrokken, onder het juk van Christus.	Let dus op, en zie de valstrikken van de slang. Haal uw nek eruit, en leg hem onder het juk van Christus.	Let goed op en heb oog voor de valstrikken van de slang. Maak uw nek eruit los en leg hem onder het juk van Christus.
5	<i>Audent quippe illi huiusmodi dolos praetendere incautis, ut dicant aduersari sibi scripturas Noui et Veteris Testamenti, ita, ut una fide retineri utrumque non possit.</i>	Die durven de argelozen immers zulke listen voor te houden, dat ze zeggen dat de geschriften van het Nieuwe en het Oude Testament tegenstrijdig zijn, zo, dat beide niet door één geloof kunnen worden vastgehouden.	De manicheeërs durven de argeloze mensen zulke listen voor te houden, dat ze zeggen dat de geschriften van het Nieuwe en het Oude Testament in strijd zijn met elkaar, en wel zo, dat die niet in één geloof kunnen samengaan.	De manicheeërs deinzen er nu eenmaal niet voor terug om argeloze mensen als volgt te misleiden. Ze beweren bijvoorbeeld dat de geschriften van het Oude en het Nieuwe Testament strijdig zijn met elkaar. Ze zouden zo strijdig zijn dat ze niet binnen een en hetzelfde geloof konden samengaan.
6	<i>Et ipsa principia libri Geneseos et euangelii cata Iohannem sibimet inimica persuadere molientes, quasi ex aduersa fronte committunt.</i>	En zich tot het uiterste inspannend om [ons] [ervan] te overtuigen, dat de beginpassages van het boek Genesis en [van] het evangelie volgens Johannes vijandig tegenover elkaar staan, zetten ze ze als het ware tegenover elkaar.	In een uiterste poging om ons ervan te overtuigen, dat de beginpassages van Genesis en het evangelie volgens Johannes strijdig zijn met elkaar, confronteren ze ze als het ware met elkaar.	In een poging om ons ervan te overtuigen dat meteen al de eerste regels van het boek Genesis en van het evangelie volgens Johannes elkaar bestrijden, zetten de manicheeërs ze als het ware lijnrecht tegenover elkaar.

¹ Rom 13,8a-b: *Nemini quicquam debeatis, nisi ut inuicem diligatis* (Wees elkaar niets schuldig, behalve liefde (NBV)).